

RAUMA KOMMUNE

SAKSPAPIR

Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	19.08.2014	86/2014
Kommunestyret	09.09.2014	70/2014

Saksansvarlig Oddbjørn Vassli	Arkiv: Objekt:	Arkivsaknr 14/1263
---	---------------------------------	------------------------------

Kommunereformen - rammer for arbeidet i Rauma

RÅDMANNENS INNSTILLING:

1. Rauma kommunestyret gir sin tilslutning til at vedtatt hovedprosjekt for utvikling av interkommunalt samarbeid i Romsdal endres til å gjelde utvikling av et felles beslutningsgrunnlag for ny kommunestruktur i Romsdal
2. Rauma kommunestyre ber om at følgende alternative framtidige kommunestrukturer for Rauma blir utredet i fellesutredningen:
 - a. Rauma som fortsatt egen kommune (0-alternativet)
 - b. Romsdal som regionkommune hvor alle 8 ROR-kommuner inngår
 - c. Rauma og Vestnes som en kommune på sørsida av Romsdalsfjorden
3. Rauma kommune gir sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/regionale prosesser i det kommunereformarbeidet regjeringen etter stortingsvedtak har invitert kommunene til.

Representanten Torbjørn Rødstøl (SP) fremmet følgende forslag til nytt pkt 5 til formannskapets innstilling:

Et viktig element i kommunereformen er hvilke oppgaver som vil bli tillagt kommunene. Rauma kommune vil sterkt beklage at oppgavefordelingen mellom de forskjellige forvaltningsnivå ikke er fastlagt før reformarbeidet igangsettes. Når viktige forutsetninger ennå ikke er avklart, er det også bekymring for at tidsrammene i reformen er for knappe i forhold til utredning av mange og kompliserte forhold

19.08.2014 FORMANNSKAPET

Votering:

Innstillingens pkt 1 ble enstemmig vedtatt

Innstillingens pkt 2a ble enstemmig vedtatt

Innstillingens pkt 2b ble vedtatt med 8 mot 1 stemme

Innstillingens pkt 2c ble enstemmig vedtatt

Framsatt forslag nytt pkt 2d ble vedtatt med 6 mot 3 stemmer

Innstillingens pkt 3 ble enstemmig vedtatt

Framsatt forslag til nytt pkt 4 ble vedtatt med 8 mot 1 stemme

FS - 86/2014 VEDTAK:

Formannskapet forelsår for kommunestyret å gjøre følgende vedtak:

1. Rauma kommunestyret gir sin tilslutning til at vedtatt hovedprosjekt for utvikling av interkommunalt samarbeid i Romsdal endres til å gjelde utvikling av et felles beslutningsgrunnlag for ny kommunestruktur i Romsdal
2. Rauma kommunestyre ber om at følgende alternative framtidige kommunestrukturer for Rauma blir utredet i fellesutredningen:
 - a. Rauma som fortsatt egen kommune (0-alternativet)
 - b. Romsdal som regionkommune hvor alle 8 ROR-kommuner inngår
 - c. Rauma og Vestnes som en kommune på sørsida av Romsdalsfjorden
 - d. Rauma sender en formell forespørsel til Lesja/Dovre, om det er interesse for å få vurdert en kommunestruktur der de 3 kommunene er involvert. En likelydende forespørsel går også til Nesset
3. Rauma kommune gir sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/regionale prosesser i det kommunereformarbeidet regjeringen etter stortingsvedtak har invitert kommunene til.
4. Regjeringa må utfordres med tanke på fylkesgrensene. Det må bli lettere å nytte seg av tjenester og tilbud på tvers av fylkesgrensene

09.09.2014 KOMMUNESTYRET

Formannskapet foreslår for kommunestyret å gjøre følgende vedtak:

1. Rauma kommunestyre gir sin tilslutning til at vedtatt hovedprosjekt for utvikling av interkommunalt samarbeid i Romsdal endres til å gjelde utvikling av et felles beslutningsgrunnlag for ny kommunestruktur i Romsdal
2. Rauma kommunestyre ber om at følgende alternative framtidige

kommunestrukturer for Rauma blir utredet i fellesutredningen:

- a. Rauma som fortsatt egen kommune (0-alternativet)
- b. Romsdal som regionkommune hvor alle 8 ROR-kommuner inngår
- c. Rauma og Vestnes som en kommune på sørsida av Romsdalsfjorden
- d. Rauma sender en formell forespørsel til Lesja/Dovre, om det er interesse for å få vurdert en kommunestruktur der de 3 kommunene er involvert. En likelydende forespørsel går også til Nesset

3. Rauma kommune gir sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/regionale prosesser i det kommunereformarbeidet regjeringen etter stortingsvedtak har invitert kommunene til.

4. Regjeringa må utfordres med tanke på fylkesgrensene. Det må bli lettere å nytte seg av tjenester og tilbud på tvers av fylkesgrensene

Votering:

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Representanten Torbjørn Rødstøl (SP) sitt forslag til nytt pkt 5 ble enstemmig vedtatt.

KS - 70/2014 VEDTAK:

1. Rauma kommunestyre gir sin tilslutning til at vedtatt hovedprosjekt for utvikling av interkommunalt samarbeid i Romsdal endres til å gjelde utvikling av et felles beslutningsgrunnlag for ny kommunestruktur i Romsdal

2. Rauma kommunestyre ber om at følgende alternative framtidige kommunestrukturer for Rauma blir utredet i fellesutredningen:

- a. Rauma som fortsatt egen kommune (0-alternativet)
- b. Romsdal som regionkommune hvor alle 8 ROR-kommuner inngår
- c. Rauma og Vestnes som en kommune på sørsida av Romsdalsfjorden
- d. Rauma sender en formell forespørsel til Lesja/Dovre, om det er interesse for å få vurdert en kommunestruktur der de 3 kommunene er involvert. En likelydende forespørsel går også til Nesset

3. Rauma kommune gir sin tilslutning til at KS deltar som faglig tilrettelegger og koordinator for lokale/regionale prosesser i det kommunereformarbeidet regjeringen etter stortingsvedtak har invitert kommunene til.

4. Regjeringa må utfordres med tanke på fylkesgrensene. Det må bli lettere å nytte seg av tjenester og tilbud på tvers av fylkesgrensene

5. Et viktig element i kommunereformen er hvilke oppgaver som vil bli tillagt kommunene. Rauma kommune vil sterkt beklage at oppgavefordelingen mellom de forskjellige forvaltningsnivå ikke er fastlagt før reformarbeidet igangsettes. Når viktige forutsetninger ennå ikke er avklart, er det også bekymring for at tidsrammene i reformen er for knappe i forhold til utredning av mange og kompliserte forhold

Saksopplysninger:

Regjeringen har med Stortingets tilslutning vedtatt at det skal iverksettes en kommunereform med 4 målsettinger:

1) Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Større kommuner med bedre kapasitet og kompetanse vil legge til rette for gode og likeverdige tjenester over hele landet. Større fagmiljø vil gi mer stabile arbeidsmiljø, bredde i kompetansen og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester.

2) Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Kommunesektoren skal bli bedre i stand til å løse nasjonale utfordringer. Reformen skal bedre forutsetningene for en styrket og samordnet lokal og regional utvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnsikkerhet- og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og også den sosiale utviklingen i kommunen. Det er ønskelig at kommuneegrensene i større grad tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.

3) Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

Større kommuner vil ha større ressursgrunnlag og kan også ha en mer variert befolknings- og næringssammensetning. Det gjør kommunene mer robuste overfor uforutsette hendelser og utviklingstrekk. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner vil legge til rette for en mer effektiv ressursbruk innenfor begrensede økonomiske rammer.

4) Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver.

Større og mer robuste kommuner kan få flere oppgaver. Dette vil gi økt makt og myndighet til kommunene, og dermed økt lokalt selvstyre. Større kommuner vil også redusere behovet for interkommunale løsninger. Færre og større kommuner som gjennomfører en velferdspolitik i henhold til nasjonale mål, vil redusere behovet for statlig detaljstyring. Kommunene vil slik få større frihet til å prioritere og tilpasse velferdstilbudet til innbyggernes behov

Reformen har en framdrift som gjør at alle kommune skal ta stilling til om og med hvem de ønsker å slå seg sammen senest våren 2016. Våren 2015 kommer en ny Stortingsmelding som klargjør hvilke oppgaver de nye kommunene vil få. Deretter vil Stortinget fatte de nødvendige vedtak våren 2017. De nye kommunestrukturere vil tre i kraft fra 1.1.2020 med kommunevalg høsten 2019.

Det vises til følgende link på Kommunal- og moderiseringsdepartementets hjemmeside for ytterligere informasjon om den nasjonale begrunnelsen, målsettinger og premisser: <http://www.regjeringen.no/n/dep/kmd/kampanjer/kommunereform.html?id=751048> . Det refereres også til ordførerens orientering i kommunestyret 17. juni.

Kommunestrukturutredning i regi av Romsdal Regionråd

Rauma kommunestyre har i møte 15. mai i sak 039/2014 forpliktet seg til å delta i et

hovedprosjekt i ROR med følgende områder:

- a. Utrede og prøve ut etablering av felles planorgan/-kontor for kommunene i Molderegionen. Planorganet/-kontoret skal kunne ivareta kommunale- og regionale planer i Molderegionen og styres politisk med delegert myndighet fra kommunestyrene i forhold til planer på regionalt nivå. Som en del av forsøksordningen skal planarbeid uten innsigelsesrett fra fylkeskommunen og Fylkesmannen prøves ut
- b. Utvikle en «Samfunnsplan for Molderegionen» (kommunedelen), der felles bo-, arbeids- og serviceområde er sentrale element.
- c. Utarbeide en utredning om framtidig kommunestruktur i Molderegionen, basert på de premisser og rammer som vil komme på plass fra sentrale myndigheter i løpet av det neste året
- d. Jobbe videre med etablerte samarbeidsordninger, systematisere og videreutvikle disse.

Med bakgrunn i Stortinget og Regjeringens beslutning om iverksetting av kommunereformen, er det allerede klart at utredning og utprøving av felles planorgan/-kontor i Romsdal er uaktuelt. Statlige myndigheter ønsker ikke i denne perioden å bruke tid og ressurser på etablering av nye interkommunale samarbeid.

I mail av 3. juli 2014 fra ROR redegjøres det for at hovedprosjektet for videreutvikling av samarbeidet i Romsdal trolig må legges om til å ha hovedfokus på kommunereformen.

Styret mener en klar målsetning med arbeidet må være å *få laget en utredning som skal gi et tilstrekkelig faktagrunnlag for at hver av ROR-kommunene kan gjøre sine valg om framtidig kommunestruktur i løpet av perioden mai 2015-2016*. Styret tar sikte på å presentere en prosjektplan for en slik utredning på medlemsmøtet i ROR 5. september. ROR har allerede fått tilsagn om 800.000 kroner i finansering fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal til felles arbeid med kommunereformen.

Til den felles utredningen om framtidig kommunestruktur i Romsdal finner styret i ROR det hensiktsmessig at hver kommune kommer med innspill på 2-3 alternativer som de pr dato finner realistisk for sin kommune å utrede. Dette meldes inn til ROR innen 1. oktober. Alternativet med alle 8 ROR-kommunene som en framtidig kommune vil være ett av alternativene som vil bli behandlet utredningen. Ambisjonen er at alle kommunestrukturalternativet i Romsdal skal ivaretas av den felles utredningen.

Mens selve utredningsarbeidet drives fram i regi av styret i ROR med løpende tilbakemelding og drøfting i medlemsmøtet for ROR-kommunene, er det viktig at kommunene selv drøfter og rigger sine lokale prosesser rundt kommunereformen og framtidig kommunestruktur.

Henvendelse fra KS

Kommunenes Sentralforbund har henvendt seg til alle norske kommuner og bedt kommunene gi organisasjonen et mandat for å delta i prosessen som faglig tilrettelegger og

koordinator av lokale og regionale prosesser på vegne av sine medlemskommuner. Særlig vil fylkesstyra i KS være en viktig samarbeidsaktør mot Fylkesmennene som har fått tilsvarende rolle fra Regjeringa.

Vurdering

Da er vi i gang – om vi vil eller ikke. Alle kommuner må før sommeren 2016 ta stilling til om en vil fortsette på egen kjøll eller slå seg sammen med andre kommuner. Etter 50 år med stor stabilitet i kommunestrukturen er det tid for endringer som ajourfører kommunestrukturen med de endringer som har skjedd i samfunnet i samme tidsperiode ikke minst når det gjelder mobilitet (nærmest alle har hver sin bil), teknologi (data, tele og internett), enorm vekst i den kommunale oppgaveportefølja og regionalisering av arbeidsliv, kulturliv og identitet.

Rauma er en kommune som trolig har mulighet både for å fortsette som egen kommune eller bli en del av en større kommunesammenslutning. En kombinasjon av middels kommunestørrelse (7.500 innbyggere), høg arbeidsplassdekning (92 %) og lang reisetid med bruk av ferje til regionsenteret Molde gjør at mange sider ved de 4 målsettingene for Kommunereformen ikke trenger å nås bedre gjennom en kommunesammenslåing for Raumas vedkommende.

På den andre sida er det et krevende scenario å tenke seg at Rauma skal stå igjen med sine 7.500 innbyggere, mens kommuner rundt oss finn hverandre i robuste regionkommuner med størrelser på flere ti-talls tusen innbyggere. I fylkeskommunens forslag til regionkommuner vil Ålesundsregionen få 92.000 innbyggere, Molderegionen 63.000, Kristiansundsregionen 55.000 og Eiksundsregionen 47.000.

Et mellomalterantiv kan være å se nærmere på et samarbeid på sørsida av Romsdalsfjorden mellom Vestnes og Rauma som vil gi en kommune på nærmere 15.000 innbyggere med landfast og relativt korte avstander når Tresfjordbrua er på plass.

Rådmannen oppfordrer de folkevalgte til å drøfte hvordan de selv ønsker å involveres i selve utredningsprosessen som når skal skje via ROR. Videre hvordan dialogen rundt framtidig kommunestruktur og Raumas alternativer skal gjennomføres i hele Raumasamfunnet.

Rådmannen ser på henvendelsen fra KS mest som en formalitet fordi organisasjonen mangler mandat fra sine medlemmer for å delta i prosesser som skal avvikle/fusjonere de samme medlemmene.

Dokumenter i sak:

Hovedprosjekt for interkommunalt samarbeid i ROR - orientering om status og videre fremdrift i det interkommunale utrednin

Tildelingsbrev - «Kommunestruktur i ROR»

Anmodning om kommunal og fylkeskommunal politisk behandling av KS' medvirkning i lokale og regionale prosesser i en kommunereform

